ماجرای کارت یارانه نان

با توجه به برخی ابهامات مطرح‌شده درباره کارت یارانه نان و واکنشی که سازمان برنامه‌وبودجه به این موضوع داشته، ظاهرا قرار است متقاضی خرید نان با همان کارتی که یارانه دریافت می‌کند، پرداخت را نیز انجام دهد اما میزان پرداخت و دریافت متفاوت خواهد بود.

پیشتر مسعود میرکاظمی، رئیس سازمان برنامه‌وبودجه دراین‌باره اعلام کرده بود تمرکز فعلی دولت بر حذف ارز۴۲۰۰ نهاده‌هاست و در مورد دارو و نان در فازدوم و بسته به مصوبه مجلس تصمیم‌گیری خواهد کرد.

طبق توضیح وی اگر کسی در نانوایی خرید نان انجام دهد با کارت یارانه‌ای که در اختیار دارد آن را حساب می‌کند؛ به‌طوری که به نانوا قیمت جدید پرداخت خواهد شد اما از خریدار همان قیمت قبلی کسر می‌شود. رئیس سازمان برنامه‌وبودجه این را هم گفته بود که راه‌اندازی سامانه مربوطه بین بانک مرکزی و وزارت اقتصاد در حال بررسی است و در صورت نهایی‌شدن اجرا خواهد شد./ایسنا

توسعه پتروپالایشگاه و نیروگاه از جمله اهداف بخش انرژی دولت سیزدهم است

رئیس امور انرژی سازمان برنامه و بودجه کشور در گفت‌وگو با جام جم

از خام‌فروشی فاصله می‌گیریم

هر سالی که بودجه راهی بهارستان می‌شود صحبت‌هایی در مورد انرژی، یارانه و وضعیت تولید به میان می‌آید. امسال که تغییر نظام یارانه‌ای قرار است اجرا شود، این مسائل اهمیتی بیشتر پیدا کرده‌است. دولت سیزدهم در بودجه سال آینده تصمیم دارد بخشی از یارانه انرژی برای تولید را کاهش دهد. به عنوان مثال برای بخش فولاد افزایش نرخ برق و گاز را در برنامه دارد. همچنین وعده داده از خام‌فروشی فاصله می‌گیرد و به سمت فروش کالا با ارزش افزوده بالاتر است. این‌که وعده‌های اقتصادی دولت تا چه حد به مرحله اجرا می‌رسد با احمد کفاشی، رئیس امور انرژی سازمان برنامه و بودجه کشور گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

گروه اقتصاد

دولت در بودجه ۱۴۰۱ برخی موارد را در بخش انرژی تغییر داده به عنوان مثال نرخ انرژی را برای کارخانه‌های فولادی تغییر داده‌است. گستره این تغییرات چقدر است؟

حوزه انرژی در بودجه‌کل کشور در سال ۱۴۰۱ در مسیر رشد اقتصادی درونزا با حداقل تاثیر تحریم‌ها بر این بخش است. ساده‌تر بخواهم بیان کنم وضعیت انرژی در بودجه سال آینده با فرض ادامه تحریم‌ها نوشته شده‌است. از منظر انرژی، این بودجه امکان آن را دارد که ضمن حرکت در مسیر تحقق رشد اقتصادی ۸درصدی در بخش نفت و نیرو، نیازها و الزامات بخش‌های مختلف برای حرکت در مسیر توسعه را فراهم کند.

قطعی‌های برق و کمبود آب یکی از بارزترین مشکلات حال حاضر بوده و در این زمینه باید اقداماتی به منظور بهبود شرایط صورت گیرد. موضوعی که متأسفانه تاکنون چندان مورد توجه نبوده‌است چرا در این مدت باید نیروگاه‌های بیشتری ساخته می‌شد تا با کمبود برق مواجه نشویم چه برنامه‌ای در این خصوص دارید؟

با توجه به مشکلات مالی ناشی از شرایط خاص بخش برق کشور از جمله مهیا نبودن زمینه سرمایه‌گذاری گسترده بخش دولتی دراین حوزه و راهبرد کلان کاهش سهم دولت در عرضه برق، محور فعالیت‌ها در این حوزه تقویت بخش خصوصی است. یکی از اقدامات مشخص در این حوزه واگذاری نیروگاه‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی در مقابل مطالبات آنهاست که در صورت انجام، بخش خصوصی متعهد به تکمیل و راه‌اندازی نیروگاه است. ضمن آن‌که نحوه واگذاری به گونه‌ای باشد که ضمن جلوگیری از انحصار در این حوزه، کارایی و منافع حداکثری ملی تضمین شود. در کنار آن بهبود نرخ‌های خرید برق از مشترکان و تقویت زیرساخت‌های بازار برق از جمله پرداخت مطالبات عرضه‌کنندگان غیردولتی برق به عنوان یک ابزار برای تشویق و ترغیب بخش خصوصی برای حضور جدی‌تر در این بخش مد نظر است.

در شرایط فعلی چالش‌های پیش روی امور انرژی چیست و برای رفع آن چه پیش‌بینی‌هایی انجام شده‌است؟

ما اکنون با دو چالش جدی در کشور روبه‌رو هستیم و آن هم ناترازی تولید ومصرف انرژی و خام‌فروشی است. این چالش‌ها ناشی از مجموعه‌ای از عوامل هستند؛ از توسعه نامتناسب ظرفیت‌های تولید و انتقال انرژی، تلفات بالای زنجیره تولید، تبدیل، انتقال، توزیع و مصرف انرژی، تنوع‌نداشتن سبد انرژی گرفته تا رشد شدید مصرف انرژی در زمان اوج مصرف. اگر بخواهم با جزئیات بیشتر به پرسش شما پاسخ دهم باید به مواردی مانند نگاه بخشی به مدیریت حوزه انرژی و تعارض منافع نهادی، توازن نداشتن نرخ بازگشت سرمایه با میزان توسعه‌یافتگی زنجیره ارزش، نگاه سنتی به حفظ سهم فروش نفت‌خام در بازارهای بین‌المللی و وابستگی فناوری در برخی تجهیزات و دانش فنی مرتبط با فرآیندهای حوزه انرژی باید اشاره کنم. البته باید تاکید کنم برای همه مواردی که به آن اشاره کردم در بودجه سال آینده اقداماتی در نظر گرفته شده‌است. از جمله راهکارهای پیش‌بینی شده امور انرژی در بودجه سال آینده استفاده از روش سرمایه‌گذاری صندوق پروژه برای احداث ۵۰۰۰ مگاوات ظرفیت حرارتی، اجاره وزارت نیرو برای استفاده از تهاتر نفت‌خام برای بازپرداخت بدهی‌ها به بخش‌خصوصی و احداث نیروگاه‌های جدید، تعیین نرخ سوخت گاز نیروگاه‌های خودتامین صنایع در جهت استفاده از ۲۰۰۰ مگاوات نیروگاه‌های مذکور و کمک به بار شبکه، اصلاح قیمت سوخت گاز مصرفی پتروشیمی‌ها، پالایشگاه‌ها و صنایع و اصلاح تعرفه پلکانی گاز مصارف خانگی به منظور بهینه‌سازی مصرف و بهره‌وری انرژی و در نظرگرفتن بخشی از منابع حاصله برای کمک به تولید و تحقق رشد اقتصادی، اصلاح الگوی مصرف گاز و برق و استفاده از توان شرکت‌های اپراتور مجازی دانش‌بنیان نسبت به هوشمندسازی مصرف انرژی و نصب کنتورهای هوشمند پیش‌بینی شده‌است. بازپرداخت تعهدات مربوط به تولید برق تجدیدپذیر در جدول تبصره ۱۴ که با انجام آن معادل ۵۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر تا خرداد۱۴۰۱ وارد مدار تولید می‌شود. تخصیص اعتبار برای کمک به توسعه زیرساخت‌ها وفناوری‌ها و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه انرژی است.

چه تمهیداتی برای افزایش پایداری بودجه ۱۴۰۱ در مقابل تحریم‌ها و شوک‌ها، در امور انرژی مورد نظر است؟

تا جایی که امکان داشت به صورت عملیاتی بودجه بر اساس تداوم تحریم‌ها دیده شده‌است. به این صورت که اگر تحریم‌ها ادامه داشته‌باشد فشاری که به اقتصاد ایران می‌آید، کمتر از سال‌های قبل از آن است. ما بر استفاده از سرمایه‌های مردمی در احداث و تکمیل نیروگاه‌های برق از طریق ایجاد صندوق پروژه و سهام دار کردن مردم حساب باز کرده‌ایم. به بیان بهتر مردم بهترین سرمایه‌گذار و بهترین مصرف‌کننده خواهندبود و نیاز به یک برنامه‌ریزی دارد که امید داریم در بودجه سال آینده تحقق یابد. استفاده از روش‌های فاینانس و تهاتر نفت برای احداث یک پالایشگاه ۳۰۰هزار بشکه‌ای در کشور نیز مورد دیگری است که برای مواجهه با شوک‌های تورمی قرار است مورد نظر باشد. از نظر ما با تقویت و توسعه زیرساخت‌ها و فناوری‌ها و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در زمینه انرژی، وابستگی به خارج از کشور کاهش می‌یابد.

تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام ضمن ایجاد فرصت‌های جدید برای صنعت برق و نفت، امکان تکمیل زنجیره‌های ارزش و کاهش وابستگی به خارج از کشور و در نتیجه اثرپذیری از شوک‌های احتمالی را کاهش می‌دهد.

کدام یک از اولویت‌های امور انرژی به دلیل کمبود منابع مغفول مانده‌است؟

بخش انرژی (نیرو و نفت) بخشی است که نیازمند تامین سرمایه و منابع مالی با ابعاد کلان است. بسیاری از مشکلات و کاستی‌ها با تلاش نیروهای داخلی رفع شده‌است اما برخی از فعالیت‌ها به دلیل کمبود منابع مالی با سرعت مطلوب عملیاتی نشده‌است. در این زمینه می‌توان به مواردی مانند توسعه نیروگاه‌های حرارتی بازده بالا و زیرساخت شبکه برق، نگهداشت و افزایش ظرفیت تولید گاز و نفت، توسعه نیروگاه‌های غیر فسیلی در تنوع بخشی به سبد انرژی کشور و پایداری تامین گاز و برق اشاره کنم. با این‌که در طول سال‌های گذشته بخش‌های پتروشیمی کشور رشد خوبی داشتند اما همچنان چالش در این بخش مشاهده می‌شود. توسعه زنجیره خوراک گاز و مایع پتروشیمی و توسعه افقی زنجیره خوراک مایع پترو پالایشگاهی از دیگر مشکلاتی است که به دلیل کمبود منبع متوقف شده‌است.

امور انرژی در بودجه سال ۱۴۰۱ نسبت به امسال چقدر تغییر داشته‌است؟

برای پاسخ به این پرسش نیاز است ابتدا به مواردی اشاره کنم. فراهم‌شدن امکانات استفاده از روش عمومی و خصوصی در اجرای طرح‌های تولید برق، پیش‌بینی منابع لازم برای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر از طریق عوارض برق مصرفی و ایجاد ردیف بازپرداخت تعهدات و تادیه بدهی‌های این بخش در جدول تبصره ۱۴ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، تنظیم بودجه شرکت‌های بخش انرژی در جهت افزایش سرمایه‌گذاری‌ها و افزایش بهره‌وری انرژی بخشی از تغییرات را تشکیل می‌دهد. البته تغییرات در این حد خلاصه نمی‌شود و شامل بخش‌های دیگری مانند تفکیک بودجه وزارت نفت از شرکت ملی نفت ایران در راستای تفکیک وظایف حاکمیتی از تصدیگری در بخش نفت و گاز و افزایش توان نظارتی، تدوین برنامه‌های قابل سنجش در بودجه‌های دستگاه‌های بخش انرژی مطابق با فعالیت آنها بر اساس برنامه‌های مصوب و اجازه به وزارت نیرو برای فروش اموال و نیروگاه‌های نیمه‌تمام به بخش خصوصی در ازای تکمیل آنها نیز است.

به رغم تأکیداتی که در اسناد بالادستی و برنامه‌های مختلف بر این موضوع صورت گرفته تا به جای خام‌فروشی محصول با ارزش افزوده بالا تولید و صادر شود تاکنون با هر بار گشایش سیاسی و اقتصادی شاهد افزایش صادرات مواد خام معدنی بوده‌ایم. در این زمینه چه برنامه‌ای دارید؟

نگاه به این چالش در قالب واقعیت‌های اقتصاد ایران صورت می‌گیرد. در کنار آن تلاش می‌شود با تولید و صادرات فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی با ارزش افزوده بالاتر از خام‌فروشی پرهیز شود اما صنعت نفت به عنوان یکی از بخش‌های تامین کننده ارز خارجی کشور تلاش می‌کند حداکثر درآمدزایی دراین حوزه را محقق کند. به عبارت بهتر در کنار بخش انرژی، سایر بخش‌های تامین‌کننده منابع ارزی کشور در میزان حرکت به سمت کاهش صادرات نفت‌خام و میعانات گازی (خام‌فروشی) نقشی تعیین‌کننده دارند و افزایش صادرات در سایر حوزه‌ها امکان کاهش خام‌فروشی را تقویت می‌کند. در کنار آن موضوع خام‌فروشی یا فروش حامل‌های انرژی با ارزش افزوده بالاتر موضوعی است که نیازمند ایجاد زیرساخت‌های لازم و همچنین تعامل با خریداران خارجی است و حفظ سهم از بازار به عنوان دو عنصر تاثیرگذار مد نظر است که در بودجه سال ۱۴۰۱ تلاش شده‌است این دو موضوع به صورت بهینه مد نظر قرار گیرد. از جمله این موارد اجازه احداث یک پالایشگاه و پتروپالایشگاه ۳۰۰ هزار بشکه‌ای است که در تبصره‌های پیشنهادی لحاظ می‌شود.

اصلاح قیمت سوخت گاز مصرفی پتروشیمی‌ها پالایشگاه‌ها و صنایع و اصلاح تعرفه پلکانی گاز مصارف خانگی به‌منظور بهینه‌سازی مصرف در بودجه ۱۴۰۱ آمده است

نبض اقتصاد

لوکس سواران چگونه مالیات بدهند؟

صاحبان ۵۵۰هزار خودروی گرانقیمت، قبل از نقل‌وانتقال و تعویض‌پلاک با مراجعه به تارنمای سازمان مالیاتی نسبت به پرداخت مالیات خودرو اقدام کنند.

دو سال است در قالب قوانین بودجه سالانه، دریافت مالیات از خودروهای گرانقیمت و لوکس مصوب شده اما در دولت روحانی مسکوت ماند و به نتیجه نرسید. با استقرار دولت سیزدهم و نگاه عادلانه به مالیات و بازتوزیع ثروت در جامعه این قانون رنگ اجرا به خود گرفته و به گفته مسوولان در ماه‌های آتی برای نخستین بار این نوع مالیات بر دارایی اخذ می‌شود. دراین‌باره داود منظور، رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی از شناسایی ۵۵۰هزار خودروی لوکس با همکاری راهور خبر داده است. وی عنوان کرده جمع مالیات محاسبه‌شده نیز ۵۶۰۰میلیارد تومان است. از سازمان مالیاتی خبر می‌رسد سامانه‌ای برای مالیات نقل‌وانتقال خودرو نیز طراحی شده که می‌توان از طریق آن نسبت به پرداخت مالیات اقدام کرد.

دراین‌باره هادی خانی، معاون فناوری‌های مالیاتی این سازمان بیان می‌کند انتقال‌دهندگان انواع خودرو و موتورسیکلت می‌توانند با ورود به سامانه مزبور قبل از تعویض‌پلاک یا ثبت انتقال نسبت به پرداخت مالیات نقل‌وانتقال اقدام کنند. در صورتی که انتقال‌دهندگان از پرداخت مالیات استنکاف کنند، هنگام مراجعه به مراکز تعویض‌پلاک یا دفاتر اسناد رسمی از ارائه خدمات به آنها یا انتقال سند جلوگیری می‌شود.

وی گفته است: سامانه دریافت مالیات نقل‌وانتقال خودرو هم‌اکنون در استان سمنان به‌صورت پایلوت اجرا شده و در هفته‌های آتی در سراسر کشور به بهره‌برداری می‌رسد.

چندروزی است یک لیست شامل خودروهای گرانقیمت و میزان مالیت آنها دست‌به‌دست می‌شود که سازمان امور مالیاتی آن را تایید نکرد.

پرداخت غرامت یک سرمایه‌گذار ایرانی

تلاش یک دهه‌ای گروه انتخاب برای احقاق حق نتیجه داد

وزارت خزانه‌داری آمریکا بعد از بیانیه وزارت خارجه کره جنوبی درباره پرداخت ۶۳ میلیون دلار به گروه دیانی اذعان کرد: اجازه ندادن به پرداخت پول رای داوری می‌تواند به شکایت بیشتر علیه کره جنوبی در مجامع دیگر منجر و باعث صدور احکام بزرگتر جریمه علیه دولت کره جنوبی و به نفع سرمایه‌گذاری ایرانی شود. وزارت خزانه‌داری آمریکا در جدیدترین موضع‌گیری خود درباره پرداخت غرامت از طرف دولت کره جنوبی به گروه دیانی، تاکید کرده است: جلوگیری از پرداخت کره جنوبی به سرمایه‌گذار ایرانی می‌تواند باعث جریمه‌های بیشتر شود و براساس اظهار وزارت خزانه‌داری آمریکا، دفتر کنترل دارایی‌های خارجی خزانه‌داری (اوفک) پس از مشورت با وزارت خارجه، مجوزی را صادر کرده است که به دولت کره جنوبی اجازه می‌دهد تا از سیستم مالی آمریکا برای تسهیل پرداخت پول مربوط به رای داوری به گروهی از سرمایه‌گذاران خصوصی ایرانی به نام دیانی‌ها استفاده کند.

براساس این گزارش، گروه انتخاب در سال ۱۳۸۹ برای آنکه بتواند هم از بخش‌های تحقیق و توسعه و دانش فنی نشان‌های تجاری بین‌المللی استفاده کند و هم به بازارهای بین‌المللی دست یابد و از طریق این بازارها محصولات تولیدی ایران در بخش لوازم خانگی را عرضه کند در یک مزایده بین‌المللی حضور یافت و شرکت دوو کره جنوبی را که سهام آن در اختیار شرکت کمکو بود خریداری کرد. در این مزایده شرکت‌های بزرگی مانند الکترولوکس و مورگان استنلی آمریکا هم حضور داشتند اما این گروه ایرانی با حضور این رقبا توانست برنده این مزایده شود. پس از اعمال تحریم‌های آمریکا کره جنوبی گروه انتخاب را از ادامه این قرارداد محروم کرد. مبلغ این قرارداد حدود ۵۰۰ میلیون دلار بود که گروه انتخاب حدود ۷۰ میلیون دلار آن را به صورت پیش پرداخت واریز کرد. با این شرایط قرارداد خرید کل شرکت دوو الکترونیک از طرف کره جنوبی لغو، اما در قراردادی جداگانه استفاده از برند دوو برای گروه انتخاب حفظ شد و این قرارداد تاکنون پابرجاست.

در ادامه گروه انتخاب تلاش کرد تا مبلغ پیش پرداخت را بازگرداند اما کره جنوبی این مبلغ را مصادره کرد. در نهایت تنها راه برای احقاق حقوق خود طرح شکایت از دولت کره جنوبی در دیوان بین‌المللی داوری بود و پس از چندین بار حضور در دیوان بین‌المللی، با وجود اینکه کره جنوبی حدود ۲۰ وکیل آمریکایی را به خدمت گرفته بود، دیوان به نفع گروه انتخاب رای صادر کرد. با این حال کره جنوبی برای ابطال رای دیوان اقدام و از طریق دادگاه لندن انگلیس شکایت خود را پیگیری کرد اما این دادگاه نیز به نفع گروه انتخاب رای داد. حتی در رای دادگاه انگلیس تاکید شد کره جنوبی دیگر حق اعتراض در هیچ دادگاهی را ندارد و باید خسارت هم پرداخت کند. این دادگاه انگلیسی نه تنها رای پیشین دیوان بین‌المللی را باطل نکرد بلکه مجدد به رای دیوان صحه گذاشت و تاکید کرد بازپرداخت پول و غرامت گروه انتخاب به هر میزان که از طرف کره جنوبی تاخیر داشته باشد باید انجام شود. کره جنوبی تا دیروز به بهانه اینکه آمریکایی‌ها اجازه پرداخت این پول را نمی‌دهند از پرداخت امتناع می‌کرد به همین علت گروه انتخاب در اقدامی دیگر برای رسیدن به پول خود برای توقیف اموال کره جنوبی در سایر کشورها از طریق دادگاه لندن و پاریس اقدام کرد که بر اساس این گزارش آخرین دادگاه توقیف اموال دولت کره جنوبی هفته آینده برگزار خواهد شد.
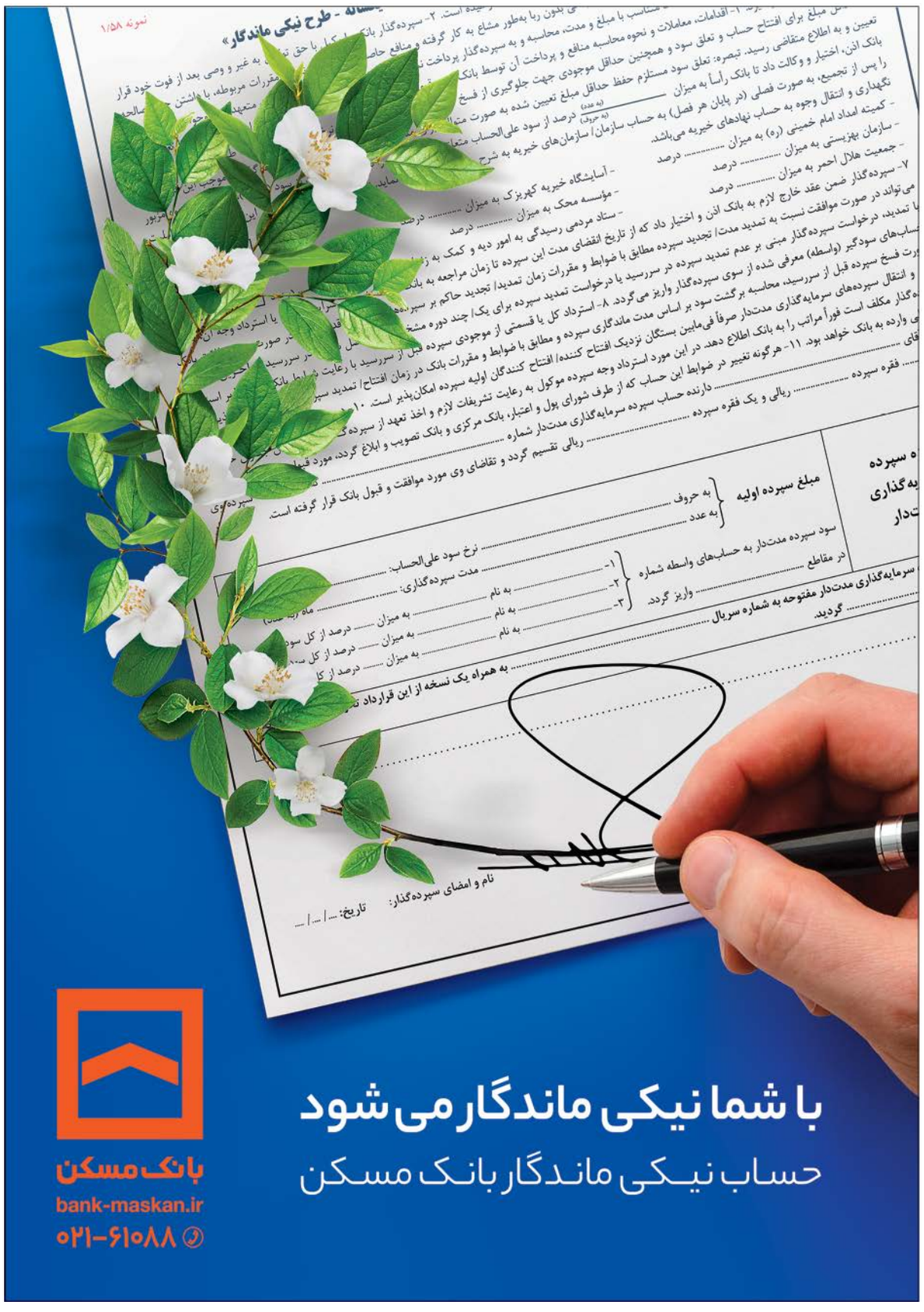
گفتنی است وزارت خارجه کره جنوبی اخیرا در بیانیه‌ای اعلام کرد که مجوز لازم برای پرداخت غرامت به پرونده سرمایه‌گذار ایرانی را از آمریکا دریافت کرده است. در شرایطی که هنوز خبری از بازگرداندن حدود ۷ میلیارد دلار پول‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی نیست، بخش خصوصی ایرانی توانسته حقوق خود را در مجامع بین‌المللی ثابت کند. در کنار مذاکرات، این اقدام بخش خصوصی برای دریافت حق خود از طریق دادگاه‌های بین‌المللی می‌تواند به یک الگو برای بخش‌های دولتی تبدیل شود. در این رابطه، خبرگزاری یونهاپ کره جنوبی با ارائه اندک جزئیاتی اعلام کرد که رقم نهایی این بدهی قرار است در جریان رایزنی‌های بعدی تعیین شود. بر اساس این گزارش، ارسال وجوه بدهی سئول به این سرمایه‌گذار ایرانی از طریق سامانه مالی ایالات متحده صورت خواهد گرفت. دولت کره جنوبی نیز در بیانیه‌ای که جزئیات بیشتری در آن ارائه نشده، صدور این مجوز را تأیید کرده است.